

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
PL 115
00231 Helsinki

ymparistoluvat.etela@avi.fi

**MUISTUTUS HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄN
 YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN**

Dnro ESAVI/125/04.08/2011, ESAVI/705/04.08/2010, ESAVI/510/04.08/2010

- **Lupaprosessin ajoitus, kuulutus, tiedotus asukkaille ja aineiston saatavuus**
 - koko Ämmäsuon kaatopaikka- sen liitännäistoimintojen ajan lupaprosessit ja valitusajat ovat käynnistyneet juhannuksille asukkaiden kesälomien ajaksi tai joululle asukkaiden mielen pahoittaviksi ”joululahjoiksi”. Kyseisinä ajankohtina kuulutuksia ei aina olla lukemassa lehdistä, kunnan ilmoitustauluista puhumattakaan. Menettely tuntuu systemaattiselta kiusanteolta.
 - Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kiitos, että se tiedotti tästä lupahakemuksesta joitain kiinteistöjen omistajia henkilökohtaisesti lähetetyllä kirjeellä. Osa ainakin Kolmperän vapaa ajan kiinteistön omistajista jäi tämän tiedotuksen ulkopuolelle. Valittaen täytyy myös todeta, että kuulutuksen teksti oli sikäli epämääräinen, ettei se lukijalleen paljoo auennut.
 - lupahakemusasiakirjat olivat nähtävillä Kirkkonummen kunnantoimistossa ja Espoon kaupungin ympäristökeskuksessa. Asiakirjat ovat siksi laajat ja vaikeaselkoiset ettei kenenkään voida ajatella asuvan kyseisissä toimistoissa muistiinpanoja tehden. Onneksi asiakirjoja järjestyi osittain sähköisessä muodossa Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.
 - tämän kaltaiset kokonaisuudet liitteineen, karttoineen kuvineen pitäisi järjestää jokaisen nähtäväksi myös lupaviranomaisen ja luvanhakijan nettisivuille
 - myös poliittisten päättäjien työtä tulee helpottaa ja lupahakemusta koskeva aineisto tulee saattaa helpommin luettavaksi. Tähän mennessä päättäjille jaetut esim. YVA-arvioiden lyhennelmät ovat vain luvanhakijan maksamia mainosbrosyyreita.

- **Käsiteltävien aineiden ja toimintojen laajentamislupa yleensä ja varautuminen ottamaan jätteitä myös muista kunnista**
 - jätetoimintojen keskittäminen Ämmäsuolle on lopetettava, palveluja on ostettava jo toiminnassa olevista laitoksista
 - kaatopaikan pitkällä aikavälillä aiheutuvaa kuormitusta on estettävä
 - hakemuksen liitteessä ilmeni (Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yleistarkkailun tarkkailujakso 2009-2002, Työohjelma s. 3 ja 5), että mm. jäteläjityksen alueiden no. III:n ja IV:n alla ei ole edes muovikalvoa alueiden reunojen eristekalvoa lukuun ottamatta
 - päästöjä aiheuttavat nykyisetkin toiminnot on sijoitettava suljettuihin tiloihin ja halleihin myös biojätteen ja pilaantuneiden jälkikompostoinnin ja kypsytyksen yms. osalta
 - kaatopaikkatoimintojen aiheuttamat riskit, haitat ja viihtyvyyttä häiritsevät tekijät on tiedostettava ja asukkaiden palautteet ja valitukset noteerattava

- **vaikka Ämmässuon kaatopaikka on Pohjoismaiden suurin ja ainakin yksi koko Euroopan suurimmista kaatopaikoista TVAt ja SVAt ympäröivän asutuksen keskuudesta ovat edelleen teettämättä ajan asiantuntijoiden keräämin tiedoin ja johtopäätöksin. TVA- ja SVA-asiantuntijoita ei pidä alistaa pelkän lausunnon antajat rooliin, asioista, joiden tiedot yksin ympäristöviranomaiset ovat keränneet ja joilla ei ole kompetenssia lääketieteellistä koulutusta vaativien asioiden käsittelyyn**
- YTV/HSY:n taktiikka on aina ollut hakea lupia vastaanotettaville materiaaleille, niiden määrille ja käsittelyyn ensin pienissä erissä, jotta ”jalka saataisiin huomaamattomasti oven väliin”. Tämän jälkeen mikään toiminto Ämmässuolla ei ole jäänyt alkuperäiseen määräänsä, laatuunsa tai muotoonsa. Vrt. alkuperäiset luvat Ämmässuon kaatopaikalle 5 ha, nyt liki 500 ha. Vrt. alkuperäinen lupa yhdyskuntajätteille, nyt kaikkea mahdollista teollisuus lietteistä ongelmajätteiden käsittelyyn. **Ämmässuosta ollaan tekemässä ongelmajätteiden käsittelylaitosta ja ongelmajätteiden kaatopaikkaa alueelle, joka vesistöllisesti on herkkä ja jossa toiminnot tuodaan peräti 400m päähän asutuksesta. Tämä kehitys on lopetettava.**
- nykyisetkin toiminnot aiheuttavat ympäröivälle luonnolle ja asutukselle haittaa, viihtyvyyden vähenemistä sekä terveystriskejä
- missään muualla Suomessa kuin Ämmässuolla lähiympäristön asukkaita tai luontoa ei ole rasiitettu näin monilla ja massiivisilla toiminnoilla, joista YVA-lain mukaan on tehtävä YVA-menettely. On käsittämätöntä kuinka eriarvoisesti Ämmässuon lähiympäristön asukkaita ja alueen luontoa kohdellaan. Toimintojen laajuuteen, massiivisuuteen ja laatuun nähden riittävää tilaa toimiville suoja-alueille asutuksen ja kaatopaikan väliin ei ole jätetty. Asukkaiden kiusaaminen on loputtava.
- **toimintojen laajentamiselle eikä jätteiden vastaanottamiseen jopa HSY:n toimialueen ulkopuolisista kunnista, johon HSY tällä lupahakemuksellaan jo varautuu, ei tule luvittaa. Nykyistenkin luvan saaneiden jätteiden käsittely ja läjitys on saatava kuntoon niin, etteivät ne aiheuta päästöjä, haittaa eikä ympäristö- ja terveystriskejä**
- **luvat tulee myöntää ainoastaan niille toiminnoille ja materiaaleille, jotka auttavat hillitsemään jo nykyisiäkin päästöjä ja sulkemaan kaatopaikan mahdollisimman turvallisesti, nopeasti ja tehokkaasti**

• Haettavat käsittelymäärät

- ilmoitetuissa määrissä on sekavuutta
- liitteen 4, yleiskuvaus toiminnasta ja yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, sivulla 7 todetaan: **”Maa- ja kiviaineksen käsittelyssä varaudutaan 30 000 t/a kapasiteettiin.”**
- saman liitteen taulukosta 2.1 **yhteenlasketut maa- ja kiviaineksille haettavat määrät muodostuvat jopa 620 000 t/a – tai 720 000 t/a** jos mukaan lasketaan vielä asfaltti-, betoni- ja tiilijätteille haettavat määrät
- mitkä ovat siis luotettavat kokonaismäärät, joille lupaa haetaan?
- saman liitteen sivulla 8 todetaan pyöreästi: **”Ympäristövaikutusten arviointi on tehty rakennusjätteen käsittelyn suunnittelukapasiteetilla 50 000 t/a.”**
- saman liitteen taulukossa 2.1 **yhteenlasketut rakennusjätteille haettavat määrät muodostuvat jopa 270 000 t/a jos asbesti- ja erityisjätteet lasketaan mukaan**
- erot ovat huomattavat. Toiminnot ovat kieltämättä moninaiset, mutta onko luvitettavaksi haettavat määrät ilmoitettu näin sekavasti viranomaisten, päättäjien ja asukkaiden harhauttamiseksi?
- katso tarkemmin muistutukseni kohdat ”Maa- ja kiviainesten, asfaltin, betonin sekä tiilien vastaanotto ja murskaus” sekä ”Rakennusjätteen murskaus, paalaus ja välivarastointi, asbestin loppusijoitus, renkaiden murskaus ja varastointi”

• Tarkkailu yleensä

- pinta- ja pohjavesien, ilmanlaadun, melun yms. tarkkailua on kiristettävä ja ajankohtaistettava, ks. tarkemmin muistutukseni kohdat ”Pinta- ja pohjavedet” ja ”Päästöt ilmaan”

• Pinta- ja pohjavedet

- hakemuksen liitteenä oleva pohjavesikartan lounaisosassa pohjavesien virtaustiedot katkeavat heti kaatopaikan rajalle. Kaatopaikasta lounaaseen on Kauhalassa asutusta ja esim. marjatiljoja, joiden toiminnan edellytys ovat puhtaat pinta- ja pohjavedet (& luonnollisesti puhdas ilma, ilman päästöjä ja laskeutumia)
- kartan luodeosassa pohjavedet virtaavat heti kaatopaikan rajalta kohti Kolmperän asutusaluetta, jossa asutus on riippuvainen kaivoista. Kunnallistekniikkaa ei ole. Kaatopaikan luoteisrajalla on käsittelykenttä, johon suunnitteilla raskaita toimintoja mm. tuhkien vastaanottoa ja käsittelyä (myös ongelmajätteeksi luokiteltu tuhka). Käsittelykentän pohjoisrajalle on ehdottomasti saatava pohjavesien tarkkailupiste ilmentämään toimintojen kuormitteisuutta asutusta kohti virtaaviin pohjavesiin.
- *”Pisteen P29A näyte on otettu vuodesta 2003 lähtien väärästä putkesta.”* (Liite 11C, sivu 1(2), alalaita. Päästöt maaperään ja pohjaveteen sekä niiden ympäristövaikutukset). Kyseisellä pohjavesikartalla piste on P29B, josta seurataan pohjavesien kuormitteisuutta Kolmperän asutuksen suuntaan ja sen kaivoihin.

- **alueen eri toimintojen kokonaisvaikutukset on huomioitava**, esim. Kolmperän kohdalla Espoon ja Ämmässuon maanlajitysalueita koskevassa YVAssa 10.2.1999 todetaan:
 - o piste P33 (33A) - todetaan "*...suurin osa vedenlaatuparametreista energiatuotannon sivutuotteiden läjitystoiminnan kuluessa muuttunut huonompaa vedenlaatua kuvaaviksi.*" *...Bariumin, pH:n, raudan, lyijyn ja kloridipitoisuuden osalta juomavesivaatimukset eivät nykyisellään täyty.*" Piste sijaitsee 200m päässä Kolmperän asutuksesta! Piste sijaitsee tilalla, joka autioitunut. Hakemuksen pohjavesikartassa piste on P33B.
 - o sama YVA, s. 43: Pohjavedet. Piste 10 (38) - todetaan "*Pisteen 10 pohjavettä pidetään yleisesti pilaantuneena.*" Pisteen sijainti n. 600m Kolmperän asutuksesta!
- tämän lupahakemuksen pohjavesikartasta pistettä 10, tai sen korvaavaa näyteputkipistettä ei enää löytynyt
- Ämmässuon maanlajitysalueelle (samoin kuin Kulmakorven maanlajitysalueelle) on läjitetty maa-ainesten lisäksi n. 165 000t tuhkaa, lisäksi sinne on läjitetty rakennusjätteitä ja alueella on kompostoitu jätevesilietteitä. Alueelle pohjalle ei ole rakennettu eristyskerrosta, vaan läjitys on tehty suoturpeen päälle. Reunoille on sijoitettu vain louhosta. Noin 3-osa kyseisestä Ämmässuon maanlajitysalueesta on kaavoitettu virkistysalueeksi, jonka pitäisi toimia kaatopaikka toimintojen ja sen liitännäistoimintojen vierellä Kolmperän asutuksen turvallisena lähivirkistysalueena.

• **Päästöt ilmaan, pölyt, mikrobit, kaasut, hajut, melut yms.**

- liitteessä 11B, päästöt ilmaan sekä niiden vaikutukset ilman laatuun todetaan, että "*... suoritetaan säännöllisesti seuraavia tutkimuksia: ... kaatopaikoilta kerätyn kaasun määrän ja koostumuksen jatkuvatoimiset mittaukset.*"
- haisevia rikkiyhdisteitä tarkkaillaan, mutta hajuttomista myrkykaasuista ei puhuta mitään
- samassa liitteessä todetaan, että "*Kaatopaikalta vapautuu mitattujen rikkiyhdisteiden lisäksi myös muita haisevia kaasuja, joten hajuhaittoja voi esiintyä, vaikka TRS-pitoisuudet ovat pieniä.*"
- kaasumittaukset myös muiden kuin haisevien rikkiyhdisteiden osalta on julkistettava
- toiminnoista aiheutuvien hajupiikkien vaarallisuutta ei myönnetä eikä tiedosteta
- HSY on mitannut PM10 ja PM2,5 –hiukkasia ja pitää PM2,5 hiukkasten mittausta tarpeettomana. Mm. Laitamaan vieressä mittauksia aiotaan lopettaa ja rajoittaa. Näin ei missään nimessä tule tehdä, kun samanaikaisesti aivan asutuksen viereen suunnitellaan vastaanotettavaksi, käsiteltäväksi, murskattavaksi, seulottavaksi, varastoitavaksi ja sijoitettavaksi aina ongelmajätteiksi luokiteltavia jätteitä myöten. Hengitettävistä hiukkasista PM2,5 –hiukkaset ovat vielä kaikkein vaarallisimpia. Tieteellisissä mittauksissa niiden on todettu kulkeutuvan hengityksen myötä kaikkein syvimmälle. Niitä on todettu verenkierrossa ja jopa aivoissa.
- mitattujen hengitettävien hiukkasten PM10 ja PM2,5 koostumusta ei ole kerrottu, ainoastaan niiden koko
- kaatopaikka-alueella valtuudet puhaltavat luonais-koillinen suunnassa laajennusalueen poikki, törmäävät vanhan kaatopaikan seinämään ja ohjautuvat sen jälkeen ongelmajätteiden kaatopaikan ja pohjoisen vastaanotto- ja käsittelykentän läpi suoraan kohti Kolmperän asutusalueetta. **Maastolliset olosuhteet muodostavat tuulikanjonin, joka ohjaa kaikki tuon alueen ilmaan kohdistuvat päästöt ja laskeumat asutuksen keskuuteen.**

- tuulikanjonin viereen jää luonnonarvoiltaan arvokas Suonsilmän lampi, josta vedet valuvat Kolmperän asutuksen läpi Komperä-järveen. Tuulen tuomat kaatopaikkatoimintojen aiheuttamat laskeumat rasittavat myös Suonsilmän lampea ja siitä laskeutuvien vesien kautta läheistä Kolmperän asutusta ja vesistöä.
- haisevat, pölyävät ja ilmaan päästöjä aiheuttavat sekä meluavat toiminnot on sijoitettava halleihin jo nykyisillään vastaanotettavilla jätemäärillä ja käsiteltävillä jätejakeilla.
- poikkeustiloista tiedottaminen on saatava Ämmässuon lähiasukkaille tekstiviestinä matkapuhelimeen. Nykyiseltään HSY:n suunnittelema palvelu koskisi vain Helsingin keskustan asukkaita. Ei kukaan jaksa juosta alinomaa netissä tarkistamassa HSY:n ilmanlaatutietoja mahdollista häiriö- tai vaaratilanteista. Asukkaita ei tule jättää tilanteeseen, jossa poikkeustilanteista ja niiden aiheuttamista mahdollisista terveyshaitoista saa vasta jälkikäteen lukea lehdistä jos edes sieltäkään. Jos sitten kännykän tekstiviestipalvelu on hiljaa, se antaa vain rauhaa ja luottamusta Ämmässuon toimintoihin ja viranomaisvalvontaan.
- edellä mainittu tekstiviestivaroite on varotoimenpiteenä määrättävä lupamääräyksin ja ilmaisena palveluna Ämmässuon ympäristön asukkaille

• Biojätteet ja mädätys

- biojätteen määrää 40 000 t/a suunnitellaan nostettavaksi kaksinkertaiseksi 80 000 t/a vaikka nykyistenkin määrien kompostointi aiheuttaa haittoja
- liitteessä 20, sivulle 1 todetaan: ”*Biojätteen käsittelylaitokseen varaudutaan ottamaan biojätettä vastaan myös muista lähialueen kunnista...*”
- liitteen 10.1 listan mukaan aiotaan vastaanottaa European Compost Networkin (ECN) laatujärjestelmän mukaisia jätteitä. Tämä sisältäisi mm. teollisuuslietteitä, sikaloiden lietteitä, teuras-, sairaala-, eläinkokeiden jätteitä, esim. lintuinfluenssan raadot, erillisten jätevedenpuhdistamojen jätteitä ja voimalaitosten kuonia.
- liitteen 11, raaka-aineet ja kemikaalit s. 1 todetaan, ettei ”*Suunnittelun nykyisessä vaiheessa ole tarkkaa tietoa kemikaalien laadusta ja määrästä ole käytettävissä.*” edelleen s.2 ”*Mahdollista muutosta vuosittaisesta kemikaalitarpeesta on vaikea arvioida ennen kuin toiminnasta saadaan kokemusperäistä tietoa.*” Prosessissa käytetään mm. rikkihappoa ja lipeää. Tällaiselta pohjalta lupia ei pidä mennä myöntämään.
- HSY myöntää, ettei mädätyksestä tässä laajuudessa ole kokemusta (liite 10, tuotanto s.10)
- mädäte johdettaisiin edelleen kompostoitavaksi ja häiriötilanteessa keskeneräinen tuote sijoitettaisiin kaatopaikalle (liite 14, s.8 taulukko)
- häiriötilanteet ja laitteiden rikkoutumiset aiheuttaisivat prosessissa esim. tulipalo- ja räjähdysvaaraa, hajuhaittoja, jätevesien kierrätyksessä vuotoja ja tulvimisia (liite 14, s. 7 taulukko)
- häiriöt poistokaasujen ja ilmanvaihdonkäsittelyssä esim. kemikaalisäilöjen (rikkihappo- ja lipeäsäiliöt) aiheuttaisivat päästöjä ilmaan, hajuhaittoja, jopa terveysriskit myönnetään (liite 14. 2.9)
- ”*Häiriötilanteissa voi kuitenkin vapautua terveydelle haitallisia pitoisuuksia mm. metaania, hiilidioksidia, rikkivetyä tai ammoniakkia.*” (Liite 14, ympäristöriskit yms., s. 12)
- ”*Tulipalojen tai räjähdysten seuraukset voivat olla onnettomuuden laajuudesta riippuen hyvinkin laaja-alaisia ja pitkäkestoisia. Tulipalo tai räjähdys aiheuttaa päästöjä ilmaan sekä vesiin. ...Myös henkilövahingot ovat mahdollisia.*” (Liite 14, s. 13)
- **Ämmässuota ympäröivä luonto, sen eläimet ja asukkaat altistettaisiin jälleen jatkuville kokeiluille ja koerotiksi**

- uutta kompostointilaitosta käynnistettäessä keuhkoni tulehtuivat. Tajuntani menettäneenä minut kiidätettiin sairaalaan, jossa annetut morfiiniannoksetkaan eivät auttaneet kipuihin. Suoneen syötetyn antibioottien vaikutettua ja laskettua yli 40 asteen kuumeeni sain sairaalassa lukea Länsiväylästä, että kyseisenä viikonloppuna kompostointilaitoksen käynnistyksen vuoksi Kolmperän ilmassa oli tavallista enemmän mikrobeja. Tästä alkaen olen ollut kytkettynä happilaitteisiin 24t/vrk. Sairauteni on parantumaton ja elinaikaennusteeni huono.
- biojätteiden käsittelyn YVAssa todettiin, että käsittelystä aiheutuu mikrobipäästöjä. Todettiin, että mikrobit voivat aiheuttaa allergiaa, astmaoireita, jopa syöpää.
- biojätteiden kompostoinnin todetaan olevan tyypipitoisuutensa vuoksi vaikeaa, koska suomalainen biojäte sisältää keski-eurooppalaista enemmän ruokajätteitä. Tämä kertoo kulutusyhteiskunnan törsäämisestä, johon meillä kenelläkään ei pitäisi olla varaa.
- biojätteiden käsittelyä ja sen turhaa muodostumista on ehkäistävä (esim. asennemuutoksin ja tiedotuksella) ja sitä on ohjattava talokohtaiseen kompostointiin esim. hinnoitteluin (jätemaksualennus niille, jotka kompostoivat biojätteensä), verotuksellisin keinoin (esim. kompostorit alv-vapaiksi ja vastaavat keinot), lainsäädännöllisin keinoin (esim. vanhentuneen ruoan myyntimahdollisuus ja ohjaus esim. eläinten rehuksi)
- mädätyslaitoksen tarvitsema vesimäärä kompostoinnin 10 000m³/a verrattuna nousisi liki 20-kertaiseksi aina 190 000t/a ja näitä jätevesienkäsittelyä varten suunnitellaan jätevesien esikäsittelylaitos Ämmäsuolle
- **muiden asukkaiden sairastumisriskiä ei enää tule ottaa eikä lupia käsiteltävien biojättemäärien kaksinkertaistamiseksi 80 000t/a, mädätyslaitokselle eikä jätevesien esikäsittelyyn Ämmäsuon alueella tule myöntää**
- keskittäminen Ämmäsuolle on lopetettava
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Jätevesien esikäsittely”

- **Jätevesien esikäsittely**

- mädätykseen tarvittavan veden määrä lisääntyy nyk. kompostiin tarvittavasta veden määrästä 10 000 m³/a -> 190 000m³/a.
- HSY myöntää, että prosessi sisältää paljon tekniikkaa, jossa voi ilmetä häiriötiloja
- jäteveden esipuhdistuslaitokseen varaudutaan, mutta äärimmäisessä häiriötilanteessa likaantunut vesi ohjattaisiin pahimmillaan tasausvesialtaisiin, jotka ovat kattamattomia
- jätevesien esikäsittely on ohjattava jätevesien käsittelylaitoksille, joiden valmiuksia kaatopaikkavesien käsittelyyn on nostettava
- kaikki Ämmäsuon vesialtaat (tasaus-, suoto-, jätevesi ym.) on eristettävä ja katettava niin ettei niistä pääse neste-, hajuvuotoja tai hajuttomien myrkykkaasujen vuotoja ympäristöön

- **Pilaantuneiden maiden vastaanotto, käsittely ja varastointi**

- YVA-selostuksen mukaan pilaantuneet maat ja niistä aiheutuvat mikrobileijumat saattavat aiheuttaa allergia- ja astmaoireita, jopa syöpää
- pilaantuneista maista haihtuu mm. myrkyllisiä PAH-yhdisteitä
- **pilaantuneita maita siirretään terveydellisistä syistä pois asutuksen läheisyydestä. Ämmäsuolle lähiympäristön asutus sen sijaan saa ne riesakseen ja terveysriskikseen.**
- ilmeisesti pilaantuneiden maiden avoauomoissa tapahtuvasta jälkikompostoinnista johtuva

bensanhajuinen katku polttaa keuhkoja. Asukkaiden ainut mahdollisuus on paeta sisätiloihin, sulkea ovet ja ikkunat. Omat keuhkoni ovat jo vioittuneet ja aiheutuviissa hengitysvaikeuksissa kivuissa joudun säätämään tällaisissa tilanteissa happilaitteeni lisähapen syötön voimakkaammalle.

- kaikesta huolimatta nykyisten lupien mukaisten pilaantuneiden maiden käsittelyn määrä 25 000t/a haetaan nostettavaksi 50 000t/a
- **muiden asukkaiden sairastumisriskiä ei enää tule ottaa eikä lupaa pilaantuneiden maiden määrän nostamiseen eikä lupaa haettuihin haituvilla yhdisteillä pilaantuneiden maiden käsittelyyn tule myöntää. Tarvittavat käsittelypalvelut on ostettava esim. Ekokemilta.**
- **muiden kaatopaikkojen pilaantuneita maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja sijoitukseen ei tule myöskään myöntää lupia, vaan ne on vietävä esim. Ekokemille**
- **entistenkin luvitettujen pilaantuneiden maiden loppukompostointi on saatava halleihin, ei avoaumoihin**
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

• Sekajätteen murskaus, paalaus, välivarastointi

- liitteen 4, Yleiskuvaus toiminnasta ja yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, taulukossa 2.1 lupahakemusten jätemäärät s. 3 ilmoitetaan murskattavan, paalattavan ja välivarastoitavan sekajätteen haettavaksi määräksi murskauksen ja paalauksen osalta 75 000t/a ja välivarastoinnin osalta 150 000 t/a. Lisäksi saman liitteen taulukossa 2.1. s. 2 ilmoitetaan välivarastoitavan jätepolttoaineelle haettavaksi määräksi 120 000t/a.
- HSY myöntää, että sekajätteiden käsittely aiheuttaa melu- ja pöly- ja hajuhaittoja
- käsittely kerää haittaeläimiä (lokit, rotat, kaatopaikoilla liikkuvat ja kettukapia levittävät supikoirat, ketut ja jopa karhu), jotka paalit rikkoessaan lisäävät hajuhaittoja
- loki likaavat jo ennestään lähiympäristöä. Lokkien karkottaminen paukkupanoksin vain pahentaa tilannetta niiden siirtyessä likaamaan ulosteillaan ja kaatopaikoilta kuljettamiensa bakteerein lähijärviä, asutuksen laitureita ja saunarakennuksia. Lähiasukkaat saavat siivota kaatopaikkatoiminnan näin aiheuttamat liat ja elää jatkuvassa salmonellaepidemian pelossa.
- **terveyshaittojen estämiseksi jo alkeellisetkin jätemääräykset velvoittavat peittämään jätteet. Tässä ratkaisussa ne jätetään avotilaan, maan pinnalle pelkkiin muoviin käärittynä**
- paalivarastoissaan sekajäte kaasuuntuu, se aiheuttaa hajuhaittojen lisäksi palo- ja räjähdysvaaran
- muilta osin viittaa antamiimme YVA-arvion ja -selostuksen muistutuksiin
- **muiden asukkaiden sairastumisriskiä ei enää tule ottaa eikä lupaa tule antaa haettuihin toimintoihin vaan polttolaitoksen huoltoseisokkien tai muiden häiriöiden aikana palvelut on ostettava ja ylim. jäte on ohjattava muihin polttolaitoksiin tai käsittely ja varastointi on sijoitettava polttolaitoksen viereen**
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

- **Rakennusjätteen murskaus, paalaus ja välivarastointi ja loppusijoitus, asbestin loppusijoitus, renkaitten murskaus ja varastointi**

- liitteen 4, Yleiskuvaus toiminnasta ja yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, sivulla 8 todetaan: *”Ympäristövaikutusten arviointi on tehty rakennusjätteen käsittelyn suunnittelukapasiteetilla 50 000 t/a.”*
- saman liitteen taulukossa 2.1, s. 3 syntypaikkalajitellun rakennusjätteen käsittelystä ilmoitetaan 2:een kertaan haettavaksi määräksi 50 000t/a. Ovatko määrät siis 50 000t/a vai 100 000t/a?
- saman liitteen sivulla 2 ilmoitetaan rakennusjätteen käsittelyrejekteille haettavaksi määräksi 50 000t/a ja rakennusjätteen käsittelylaitosten rejektien haettavaksi määräksi 150 000 t/a
- lisäksi asbesti- ja erityisjätteille (sama liite, s. 2) ilmoitetaan haettavaksi 20 000 t/a
- saman liitteen taulukossa 2.1 **yhteenlasketut rakennusjätteille haettavat määrät muodostuvat jopa 270 000 t/a jos asbesti- ja erityisjätteet lasketaan mukaan**
- mitkä ovat siis luotettavat rakennusjätteiden kokonaismäärät, joille lupaa haetaan?
- HSY myöntää, että toiminto lisää alueen meluja ja pölyjä
- näiden jätejakeiden käsittely aiheuttaa päästöjä ilmaan, jotka pölyjen lisäksi sisältävät mm. kreaasiittipikeä ja PAH-yhdisteitä, jotka ovat myrkyllisiä ja mm. syöpää aiheuttavia ja vaarallisia hengitettäväksi
- **muiden asukkaiden sairastumisriskiä ei enää tule ottaa eikä lupaa tule antaa haettuihin toimintoihin vaan näiden jätejakeiden käsittelyssä on hyödynnettävä jo olemassa olevia laitoksia, käsittelyyn on etsittävä muita sijoitusratkaisuja**
- toimintojen keskittäminen Ämmäsuolle lopetettava
- YTV oli jo kertaalleen PROYn rakennusjätteiden käsittelylaitoksen osakas luopuen siitä. Uutta vastaavaa toimintoa ei tule aloittaa.
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

- **Maa- ja kiviainesten, asfaltin, betonin sekä tiilien vastaanotto ja murskaus**

- liitteessä 4, yleiskuvaus toiminnasta ja yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, sivulla 7 todetaan: *”Maa- ja kiviaineksen käsittelyssä varaudutaan 30 000 t/a kapasiteettiin.”*
- saman liitteen taulukossa 2.1 sivulla 1 haettaviksi määräksi puhtaille maa- ja kiviainesjätteille ilmoitetaan 100 000t/a ja maa- ja kiviainesjätteille ilmoitetaan 300 000 t/a. Sivulla 2 listassa on lisätty maa- ja kiviainesjätteille haettavaksi määräksi 100 000 t/a ja sivulla 3 lisäys on 30 000 t/a. Lisäksi vielä sivulla 2 kohdassa ”Peitemaina ja muissa rakenteissa hyödynnettävät sekä... asfaltti-, betoni- ja tiilijätteet sekä maa- ja kiviainesjätteet” haettavaksi määräksi on ilmoitettu 190 000t/a. Siis paljonko on maa- ja kiviaineksille haettava lupa? 620 000 t/a? Sivulla 1 ilmoitetaan vielä asfaltti-, betoni- ja tiilijätteelle haettavaksi määräksi 100 000t/a. Mitkä ovat siis luotettavat kokonaismäärät, joille lupaa haetaan?
- HSY myöntää, että toiminto lisää alueen meluja ja pölyjä
- **lupa on annettava ainoastaan niille määrille, jotka tarvitaan kaatopaikan massiiviseen peittoon ja kaatopaikan rakenteisiin, Ämmäsuon alueesta ei tule kuitenkaan muodostaa mitään yleistä maa- ja kiviainesten yms. vastaanotto- ja käsittelyaluetta**
- **melun ja pölyn vuoksi murskaus on suoritettava halleissa, pelkkä koneiden herkimpien osien kotelointi ei riitä**
- **vastaanotto ja murskaus on hoidettava kaatopaikan keskiosissa ts. mahdollisimman kaukana asutuksista**
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

- **Liikenne**

- Ämmässuolle tulevien jätekuljetusten meluja, kokonaispäästöjä ilmaan eikä jäteliikenteen terveysvaikutuksia ole tutkittu. Ainakaan niistä tutkimustuloksista ei ole annettu julkisuuteen mitään tietoja.
- **jo luvittujen jätteiden kuljetukset, vastaanotto ja käsittely on siirrettävä pois asutusta lähimpänä sijaitsevalta pohjoiselta kenttäalueelta keskemälle kaatopaikkaa (liikenne- ja käsittelymelu, pölyt, päästöt ilmaan, maahan, vesiin)**
- **asukkaille aiheutuvien häiriöiden vuoksi ja uuden tieyhteyden myötä kaatopaikan laajennusalueelle suuntautuvat jätekuljetukset ja toiminnot on ohjattava vanhan kaatopaikan länsireunaa kulkevan huoltotien kautta kaatopaikan keskialueille**
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

- **Tuhkien, kuonien ja ongelmajätteeksi luokiteltavien tuhkien vastaanotto, sijoitus ja käsittely**

- tavanomaisiksi jätteiksi luokiteltavien tuhkien määrää 20 000t/a haetaan nostettavaksi 70 000t/a
- **nykyisiä määriä (joiden vastaanotto ja sijoitus jo sinänsä erittäin valitettavaa) suurempia määriä ei tule sijoittaa Ämmässuolle**
- **muiden asukkaiden sairastumisriskiä ei enää tule ottaa eikä tuhkia, puhumattakaan ongelmajätteeksi luokiteltavien tuhkia, kuonia ym. tule käsitellä Ämmässuolla. Mikäli ne ennen loppusijoitustaan vielä vaativat käsittelyä, on se tapahduttava joka jätteenpolttolaitoksilla tai Ekokemillä tms. Ensin puhuttiin vain tuhkien loppusijoituksesta, nyt ollaan jo käsittelemässä niitä. Tämä hivuttautumismenettely on systemaattista harhaanjohtamista.**
- **nykyisetkin luvitetut tuhkamäärät tulee vastaanottaa kaatopaikan keskiosassa, ei missään nimessä pohjoisella kentällä, joka lähimpänä asutusta**
- ympäristölupamääräyksien tarkistaminen, lupahakemuksen liite 7 s. 42 todetaan kohdassa Ongelmajätteeksi luokiteltavan tuhkan käsittely: *”Ongelmajätteeksi luokiteltavat tuhkat ja kuonat käsitellään uudella kaatopaikalla erillisellä alueella ja toiminnalle haetaan erikseen ympäristölupa. Toiminnalle on myönnetty ympäristölupa 18.12.2009, joka ei ole vielä lainvoimainen valitusten johdosta.”* Mitä tarkoittaa vielä tuo erikseen haettava ympäristölupa?
- katso tarkemmin muistutukseni kohta ”Päästöt ilmaan”

- **Vakuudet ja vakuutukset**

- ympäristölupahakemuskaavakkeessaan HSY toteaa, että *”Laki ympäristövakuutuksesta määrää, että vakuuttamisvelvollisia ovat yksityisoikeudelliset yhteisöt. HSY ei ole yksityisoikeudellinen yhteisö eikä sillä siten ole vakuuttamisvelvollisuutta ympäristövakuutuksen osalta.”*
Valitimme Vaasan Hallinto-oikeuteen Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksestä 18.12.2009 Nro YS 1627 HSY ongelmajätteen kaatopaikan ja jätteen esikäsittelyalueen rakentamisesta. Päätöksessään nro 11/0155/1 21.6.2011 Vaasan hallinto-oikeus toteaa:

”Hallinto-oikeus katsoo, että HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän asema sen harjoittaessa kaatopaikkatoimintaa ei ole pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain tai muunkaan säännöksen tai sopimuksen mukaan sellainen, että se voitaisiin vapauttaa ympäristönsuojelulain 42 §:n 3momentissa tarkoitettusta vakuuden tai muun vastaavan järjestelyn asettamisesta.”

- tässäkin lupakäsittelyssä riittävät vakuutukset ja vakuudet tulee HSY:ltä velvoittaa

- **Aloittamislupa ennen lainvoimaisuutta**

- HSY hakee lupaa aloittaa toiminnot ennen ympäristöluvan lainvoimaisuutta
- edellä mainitussa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä *”Hallinto-oikeus kumoaa toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemista annetun luvan siltä osin kuin lupapäätöksessä on sallittu tuhkien ja kuonien läjittämisen aloittaminen ongelmajätteen kaatopaikalle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.”*
- tässäkin lupakäsittelyssä aloittamislupaa ennen lainvoimaisuutta ei tule myöntää

Tarvittaessa täydennän ja tarkennan tätä muistutustani myöhemmin.

21.8.2011

Arja Alho

Ks. liite.

Tarkennus s. 2:

Vrt. alkuperäiset luvat Ämmässuon kaatopaikalle 5 ha, nyt liki 500 ha.

Jo ennen YTV/HSYn mukaan tuloa kaatopaikkatoimintaa kaavailtiin Pikku-Ämmässuolle, jonka koko n. 5ha.

Nyt liki 500 ha tarkoittaa koko Ämmässuon jätteenkäsittelyaluetta.

Uudenmaanliitolta saamani maakuntakaavan EJ = jätteenkäsittelyaluetta koskevat lukemat olleet suunnitteluvaiheessa 441,60-565 -ha.

Asukkaina kärsimme koko alueen päästöistä. Kokonaisuus on kasvanut oleellisesti koko ajan, on huomioitava.

Toiminnan laatuun ja määrään nähden kaavoitetut suoja-alueet eivät ole riittäviä.

Korjaus s. 4:

Noin 2/3-osaa kyseisestä Ämmässuon maanläjitysalueesta sijaitsee kaavoitetulla virkistysalueella, jonka pitäisi

toimia kaatopaikka toimintojen ja sen liitännäistoimintojen vierellä Kolmperän asutuksen turvallisena lähivirkistysalueena.

Ei siis 3-osa.

